

Lähetysjärjestöille vuoden 2023 talousarviossa varatun määrärahan jakaminen

117/02.03.00.01/2022

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.05.2023 § 86

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Seurakuntien toivotaan ilmoittavan järjestöille kohdennettujen avustusten määrät heti sen jälkeen, kun niistä on päätetty. Näin toimittaessa järjestöjen taloussuunnittelu olisi varmemmalla pohjalla.

Kirkon lähetystyön toimikunta on hyväksynyt 18.9.2018 suosituksen seurakuntien talousarviomäärärahojen jaosta kirkon lähetysjärjestöille. Suosituksessa olennaista on, että talousarvio- määrärahojen osoittaminen kirkon lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle on seurakuntien oman päätösvallan asia eikä päätösvaltaa pidä luovuttaa esimerkiksi järjestöjä vapaaehtoisesti kannattaville. Tästä seuraa, että yhdelläkään lähetysjärjestöllä ei ole periaatteellista oikeutta saada talousarvioavustusta vain siksi, että sillä on virallinen lähetysjärjestöstatus. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä noudattaa tuota suositusta.

Suosituksessa mainituista päätöksentekokriteereistä hyvin tärkeä on seurakunnan mahdollisuus osallistua järjestön lähetystoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Tämä toteutuu käytännössä Suomen Lähetysseurassa, Suomen Pipliaseurassa ja Medialähteys Sanansaattajissa, joissa seurakunnat voivat olla äänivaltaisia jäseniä ja näin osallistua järjestön kehittämiseen ja sen johdon valitsemiseen. Kaikki Suomen seurakunnat ovat Lähetysseuran jäseniä jo Lähetysseuran sääntöjen perusteella, Pipliaseuran ja Medialähetys Sanansaattajien jäseniksi seurakunnat voivat liittyä.

Yhteisen lähetystyön johtokunnalle kuuluu johtosäännön mukaan oikeus tehdä kirkkoneuvostolle esitys lähetysten talousarvio- määrärahan jakamisesta. Kuluvana vuonna yhteisen lähetystyön toimikunta on 11.1.2023 tehnyt esityspäätöksensä, josta talouspalvelut on saanut 23.4.2023 pöytäkirjaotteen.

Talousarvion avustusmääräraha lähetysjärjestöille ja Kirkon ulkomaanavulle on 2 prosenttia vuoden 2021 kirkollisverokertymästä ja on yhteensä 641 294 euroa. Kirkon Ulkomaanavulle tästä kohdistetaan 30 prosenttia ja lähetysjärjestöille 70 prosenttia. Nämä osuudet on vahvistettu myös vuoden 2022 talousarviossa. Kirkon Ulkomaanavun osuus määrärahasta on 192 388 euroa ja lähetysjärjestöille jaettava osuus 448 906 euroa. Yhteisen lähetystyön toimikunnan lähetysmäärärahojen kohdentamista koskeva käsittely on 11.1.2023 pöytäkirjan 26. §:ssä kirjattu seuraavasti:

” Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on tähän asti jakanut talousarviomäärärahat eri lähetysjärjestöjen kesken sen perusteella, mikä niiden vapaaehtoinen kannatus on ollut yhtymän seurakunnissa. Koska Kirkon lähetystyön keskus ei enää erittele vapaaehtoista lähetyskannatusta seurakunnittain, ei tämä jakoperuste ole enää mahdollinen. Seurakunnat ja seurakuntayhtymät voivat itse päättää talousarviomäärärahojen jakamisen perusteet. Eräs vaihtoehto on käyttää jakoperusteena lähetysjärjestöjen vapaaehtoisen kannatuksen jakautumista koko kirkossa. Mikäli KUA ei ole mukana jaossa, vaan sille allukoidaan tietty prosentti (yhtymässä perinteisesti 30 %), olisi jakauma vuoden 2021 kannatuksen perusteella seuraava:

*Lähetysseura 46 %
Sley 9 %
Slef 2 %
Pipliaseura 7 %
Kansanlähetys 10 %
Sansa 14 %
Kylväjä 13 %*

Asiasta keskusteltiin toimikunnan kokouksissa 7.12.2022. Tuolloin todettiin, että olisi hyvä tukea kirkon pienempiä lähetysjärjestöjä, joilla ei ole yhtä paljon kolehtipyhiä kuin Suomen Lähetysseuralla.

Yhtymä ei ole viime vuosina jakanut rahaa Sleylle ja Slefille niiden virkakäsityksen johdosta, vaan niiden osuus talousarviomäärärahoista on jaettu muiden lähetysjärjestöjen kesken. Joulukuisten keskustelujen perusteella on päättänyt esittää, että Sleyn ja Slefin osuus jaetaan muiden lähetysjärjestöjen kuin Lähetysseuran kesken. Jakauma on siis seuraava:

*Lähetysseura 46 %
Sley 0 %, Slef 0 %
Pipliaseura 8 %
Kansanlähetys 13 %
Sansa 17 %
Kylväjä 16 % ”.*

Yhteisen lähetystyön toimikunnan esitys vuodelle 2023 varatun talousarviomäärärahan jakamisesta eri lähetysjärjestöille esitellään yhteiselle kirkkoneuvostolle muutoin toimikunnan esityksen mukaisena, mutta 2 %:a lähetysjärjestöille varatusta määrärahasta esitetään jaettavaksi ELY-lähetysyhdistykselle (Evankelinen lähetysyhdistys ELY ry). Vastaavasti Sansalle ja Kylväjälle esitetään jaettavaksi 1 % vähemmän lähetystyöhön varatusta määrärahasta. Kirkolliskokous on marraskuussa 2022 hyväksynyt Evankelinen lähetysyhdistys ELY:n kirkon lähetysjärjestöksi, joten tästä syystä sille jaetaan myös lähetysrahaa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää jakaa vuodelle 2023 varatun talousarviomäärärahan siten, että Kirkon Ulkomaanavulle myönnetään talousarviossa varattu 30% osuus 192 388 euroa ja loppu 448 906 euroa seuraavassa jakosuhteessa:

Sley/Slef 0 %,
Suomen Lähetysseura 46 % = 206 497 euroa,
Suomen Piipiaseura 8 % = 35 912 euroa,
Kansanlähetys 13 % = 58 358 euroa,
Kylväjä 15 % = 67 336 euroa,
Sanansaattajat 16 % = 71 825 euroa
Evankelinen Lähetysyhdistys ELY ry 2 % = 8 978 euroa.

Yhteensä myönnetty avustukset ovat 641 294 euroa. Avustukset maksetaan yhtenä eränä sen jälkeen, kun päätös on saavuttanut lainvoiman.

Käsittely

Helmi-Riitta Toivari ehdotti, että asia palautettaisiin uuteen valmisteluun. Seppo Niemi kannatti Toivarin ehdotusta.

Toimitetussa kättennostoäänestyksessä, jossa pohjaesitystä kannattavat vastasivat "jaa" ja Toivarin ehdotusta kannattavat "ei" , annettiin neljä "jaa"- ääntä ja viisi "ei"-ääntä.

PäätösAsia päätettiin palauttaa uuteen valmisteluun.